

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

7. Quale peccatum sit vana gloria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

appetit excellentiam; vana autem gloria appetit manifestationem excellentiae, præcipue apud alios. Appetere autem hanc gloriam, non est ex se malum, sed differens, sicut appetere pecunias, quod potest male, & bene fieri. Cum igitur appetitus gloriae est inordinatus, tunc virtutem est, ob id, additur tercia illa particula in definitione, *inordinatus*: cum vero est appetitus secundum rationem, tunc non virtutem, sed actus bonus est. Superest tamen explicare, quando sit ordinatus talis appetitus, & quando non. Ut igitur sit bonus, & ordinatus, tres debet esse conditions.

Prima est, ut ista gloria appetatur de eo, quod vere dignum est gloria, id est, de bono aliquo.

Secunda, ut non appetatur gloria maior, quam bonum illud dignum sit.

Tertia, quod sit ob finem bonum, nimirum in Dei gloriam, aut in proximi utilitatem, aut in propriam, sive corporalem, sive spiritualem.

Inordinatus vero est hic appetitus multis modis.

Primo, cum appetitus gloriae est, de eo, quod non habet ipse appetens.

Secundo, cum appetit gloriam maiorem, quam sit dignum opus, de quo appetit.

Tertio, cum appetit gloriam de aliquo, quod non est suum, ac si esset suum.

Quarto, cum appetit gloriam de eo, quod malum est, & inde dignum gloria.

Quinto, cum appetit gloriam, & non propter debitum finem: debitus enim finis est aliquis ex tribus praedictis. His modis appetitus, seu desiderium, seu complacentia in gloria dicitur vana gloria, & est virtutem ex superbia nascens, quamvis ab ipsa differat, ut dictum est.

Quale peccatum sit vana gloria.

C A P V T VII.

V Anagloria in quatuor his casibus, est mortale peccatum.

Primo, cum est de peccato mortali aliquo: qui enim complacet, aut appetit laudari de aliquo mortali, peccat mortaliter.

Secun-

Secundò, cum appetitur talis laus ob finem mortalem: n. qui vult laudari de aliquo facto, vt consequatur finem carnalem fornicationis, aut aliud simile.

Tertiò, cum homo paratus est transgredi, aut de facto transgreditur aliquod præceptum ob vanam gloriam: vt medicus, qui, ne laudem populi amittat, non vult in morbo penculofo, quem non bene dignoscit, solum accipere, mortaliter peccat: similiter, qui errorem docuit perniciosum, & non vult recantare, ne laudem perdat. Peccant illi mortaliter in vana gloria, propter quam Dei transgreduntur præceptum.

Quartò, cum ob vanam gloriam sequitur notabile dampnum proximo: vr, si medicus ignarus laudatur multum ab aliquo, ex qua laude sequitur, vt totus populus ad ipsum concurrat, quem ipse nescit curare, mortaliter peccat, nisi laudem non admittat, dicendo non ita es! In his casibus, gloria vana peccatum mortale est, in alijs est veniale; quamvis contingat, bona opera, vt ieiunium, eleemosynam, & talia huiusmodi facere, propter vanam gloriam. Tale peccatum, nisi aliquid ex prædictis adsit, veniale est; tamen homo talium operum animi meritum: licet enim in gratia sit, defectu finis debiti operi cius non sunt meritoria, licet ex se bona sint, & si bonus sis apponetur, meritoria essent. Vana gloria multas habeflias, quæ ad ipsam ordinantur. Hæ autem sunt octo, patiæntia, hypocrisis, cötentio, discordia, pertinacia, nouitium inuentio, curiositas, inobedientia. De quarum singulis operet breuiter tractare, quid, & quale peccatum sit.

Quid, & quale peccatum sit iactantia.

C A P V T VIII.

Iactantia sic potest describi. Est manifestatio excellentie propriæ supra id, quod vel in se, vel in aliorum existimatione est, vobis inordinate facta, in qua descriptione aliquot sunt partes.

Prima est, manifestatio propriae excellentie. In hoc enim differt à superbia, & vana gloria. Superbia enim est appetitus excellentiae. Vana gloria, appetitus est manifestacionis. Iactantia vero, ipsa manifestatio, quam quisque de se facit.

Adū-